

Samma språk, olika ljud

Berättelse

I Sverige talar nästan alla svenska. Men svenska låter inte likadant överallt. Hur språket låter beror på var en person bor. Det kallas för dialekter. En dialekt är ett sätt att tala. Samma ord kan låta olika i olika delar av landet.

Skånska talas i södra Sverige. Det är vanligt att skånska har ett bakre r, ett "skorrande" r. I norr, i Norrland, talar man norrländska. På ön Gotland talar man gotländska. Det finns också svenska i Finland. Den kallas finlandssvenska, för svenska talas av många människor i Finland.

Dialekterna skiljer sig mest i uttalet. Uttal betyder hur orden låter. En mening kan "sjunga" på olika sätt. Vokalerna kan låta olika. Ibland finns det också ord som bara används på ett ställe. Men man förstår oftast varandra ändå, för det är samma språk.

En myndighet som heter Isof forskar om dialekter. Isof delar in de svenska dialekterna i sex stora områden. Men gränserna är inte skarpa. Många ord och ljud går in i varandra. Därför kan en person tala flera dialekter samtidigt.

För forskarna är alla dialekter lika riktiga. Ingen dialekt är finare eller bättre än en annan. De är bara olika. För dig som är ny i Sverige kan dialekter kännas svåra i början. Det är helt normalt. Lyssna mycket, så vänjer du dig.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
dialekt	ett sätt att tala ett språk i en del av landet
uttal	hur ett ord låter när man säger det
vokal	ett ljud som a, e, i, o, u, y
skånska	dialekten i södra Sverige
norrländska	dialekten i norra Sverige (Norrland)
gotländska	dialekten på ön Gotland
finlandssvenska	svenska som talas i Finland
myndighet	en del av staten som har ett särskilt jobb
forska	söka och samla in kunskap om något
skorrande	om ett r som görs långt bak i munnen

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är en dialekt?
  1. Ett helt nytt språk som inte är svenska.
  2. Ett sätt att tala svenska i en del av landet.
  3. Ett ord som bara barn använder.
2. Var talar man skånska?
  1. I norra Sverige.
  2. I södra Sverige.
  3. På ön Gotland.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Dialekterna skiljer sig mest i uttalet.
  2. Skånska är ett eget språk, inte svenska.
  3. Finlandssvenska talas i Finland.
4. Vad gör myndigheten Isosf?
  1. Den bestämmer vilken dialekt som är finast.
  2. Den forskar om dialekter och delar in dem i områden.
  3. Den lär barn att läsa.
5. Varför säger texten att alla dialekter är lika riktiga? Svara med egna ord.

Diskussionsfrågor

- Finns det olika dialekter i ditt hemland? Låter språket olika på olika ställen?
- Vilken svensk dialekt har du hört? Var hörde du den?
- Är det svårt att förstå olika dialekter? Vad gör du när du inte förstår?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om språket i ditt hemland. Låter det likadant överallt, eller finns det olika dialekter?